

54**P O K Y N****generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky**

ze dne 18. prosince 2020,

kterým se stanoví základy provádění činností ve výšce a nad volnou hloubkou

K zajištění jednotného postupu v oblasti provádění záchranných a likvidačních prací a výcviku jednotek požární ochrany ve výšce a nad volnou hloubkou a k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, se **stanoví**:

Čl. 1**Obecná ustanovení**

(1) Příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“), zaměstnanci a členové jednotek požární ochrany (dále jen „jednotky PO“) zařazených do plošného pokrytí kraje jednotkami PO při záchranných a likvidačních pracích, a přípravě a výcviku k provádění záchranných a likvidačních prací, provádějí činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou (dále jen „VVH“) v souladu s tímto pokynem, Cvičebním řádem jednotek požární ochrany, metodickými pokyny „Zásady činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou, zásady zřizování lezeckých družstev a lezeckých skupin, odborná příprava a vybavení pro činnost ve výšce a nad volnou hloubkou“ (dále jen „Zásady“) a dalšími metodickými předpisy, vydanými MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“).

(2) Podle odstavce 1 se postupuje také v režimu organizačního řízení pro zajištění technické a organizační připravenosti jednotek PO k provádění záchranných a likvidačních prací jednotkami PO.

(3) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje i na činnosti ve VVH prováděné jednotkami PO jako pohotovostní a jiné služby ¹⁾.

(4) Tento pokyn, Zásady ani další metodické předpisy vydávané generálním ředitelstvím se nevztahují na tzv. „sportovní lezení“, které je součástí speciální fyzické přípravy s cílem adaptace na výšku a osvojování lezeckých pohybových dovedností ²⁾.

(5) Hasičský záchranný sbor kraje (dále jen „HZS kraje“) zpracovává Analýzu pokrytí území kraje jednotkami PO k provádění záchranných a likvidačních prací ve výšce a nad volnou hloubkou (dále jen „Analýza“). Cílem Analýzy je systematické rozmístění lezeckých skupin a lezeckých družstev (v rámci jednotek PO kategorie JPO I a kategorie JPO IV) a určení jednotek PO kategorie JPO II a kategorie JPO III k provádění rozšířené činnosti ve VVH na území kraje. Analýzu schvaluje generální ředitelství.

Čl. 2**Závěrečná, přechodná a zrušovací ustanovení**

(1) Náměstek generálního ředitele HZS ČR pro integrovaný záchranný systém a operační řízení zajistí uveřejnění Zásad na internetových stránkách generálního ředitelství.

(2) HZS krajů o vydání Zásad a dalších metodických předpisů o činnosti ve VVH informují jednotky PO ostatních zřizovatelů a spolupracující složky IZS.

(3) HZS krajů a Hasičský útvar ochrany Pražského hradu uvedou nejpozději do 31. prosince 2025 vybavení jednotek PO kategorie JPO I pro činnost ve VVH do souladu se Zásadami.

¹⁾ § 97 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Bezpečnost při provozování sportovního lezení je definována metodickými materiály mezinárodní unie alpských spolků (UIAA), respektive národní organizace - Českého horolezeckého svazu, popřípadě provozovatele zařízení (např. umělé lezecké stěny).

(4) Pokyn generálního ředitele HZS ČR a č. 50/2018, kterým se stanoví zásady činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou, zásady zřizování lezeckých družstev a lezeckých skupin, odborná příprava a vybavení pro činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou, se zrušuje.

Čl. 3 Účinnost

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. MV-17496-20/PO-IZS-2020

Generální ředitel HZS ČR
genpor. Ing. Drahoslav Ryba v. r.

Obdrží:
HZS krajů
Záchranný útvar HZS ČR
SOŠ PO a VOŠ PO
MV-generální ředitelství HZS ČR

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Kloknerova 26, pošt. příhr. 69, 148 01 Praha 414

Čj. MV-17496-22/PO-IZS-2020

Praha dne 18. prosince 2020
Počet listů: 18

Schvaluji: genpor. Ing. Drahoslav Ryba v. r.
                  generální ředitel HZS ČR

**ZÁSADY ČINNOSTI VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU, ZÁSADY
ZŘIZOVÁNÍ LEZECKÝCH DRUŽSTEV A LEZECKÝCH SKUPIN, ODBORNÁ
PŘÍPRAVA A VYBAVENÍ PRO ČINNOST VE VÝŠCE A NAD VOLNOU
HLOUBKOU**

(dále jen „Zásady“)

Obsah

1. Vymezení pojmů	3
2. Zásady činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou	4
3. Pravidla bezpečné činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou	5
4. Lezecká družstva a lezecké skupiny	6
5. Odborná příprava v oblasti činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou	9
6. Vybavení pro činnost ve výšce a nad volnou hloubkou	13
7. Pravidla zřizování lezeckých družstev a lezeckých skupin na stanicích HZS kraje	15
8. Seznam prostředků pro základní činnost ve výšce a nad volnou hloubkou – všechny kategorie jednotek PO	16
9. Seznam prostředků pro rozšířenou činnost ve výšce a nad volnou hloubkou – jednotky PO kategorie JPO I, JPO IV a určené JPO II, III	17
10. Minimální rozsah analýzy pokrytí území kraje jednotkami PO k provádění záchranných a likvidačních prací ve výšce a nad volnou hloubkou	18

1. VYMEZENÍ POJMŮ

(1) Pro účely těchto Zásad se rozumí:

- a) **činností ve výšce a nad volnou hloubkou** (dále jen „VVH“) pohyb na nezajištěných pracovištích, konstrukcích a terénech, při kterém je hasič ohrožen delším než třímetrovým pádem z výšky, pádem do hloubky, propadnutím, nebo sesutím, pohyb nad prostorem, kde hrozí nebezpečí poškození zdraví bez ohledu na výšku případného pádu (činnost nad nebezpečnými látkami, tekoucí vodou apod.),
- b) **lanovým přístupem** soubor technik a prostředků vedoucí k dosažení konkrétního místa ve výšce, v hloubce, nebo nad nebezpečným prostorem; slouží k překonání různých výškových nebo vzdálenostních úrovní s pomocí prostředků pro činnosti ve VVH; lanový přístup se vytváří k dopravě osob, příp. technických prostředků v případě, že konkrétního místa ve výšce, v hloubce, nebo nad nebezpečným prostorem nelze dosáhnout efektivně jinými způsoby (např. změnou směru přístupu nebo použitím výškové techniky),
- c) **záchranou ve VVH** činnost směřující k bezprostřední pomoci postiženým osobám a jejich transportu z prostoru ve VVH; jedná se nejčastěji o zajištění lanového přístupu použitím speciálních činností ve VVH (kapitola 2 odst. 3); záchranou ve VVH je zejména vytahování a spouštění osob, transport osob po lanovém přemostění apod.,
- d) **polohovacím systémem** základní vybavení hasiče pro činnosti ve VVH (pracovně polohovací pás, nebo sedací postroj s pracovním polohovacím spojovacím prostředkem) dle ČSN EN 358 ¹. Nedílnou součástí polohovacího systému musí být karabina se zámkem a pojistkou zámku s pevností alespoň 22 kN v podélném směru. Doporučuje se karabina ocelová typu H s automatickou pojistkou zámku dle ČSN EN 12 275 ²,
- e) **pracovním polohováním** technika individuální ochrany proti pádu, která umožňuje pracovní podepření osobními ochrannými prostředky pro činnosti ve VVH takovým způsobem, že je zabráněno pádu, hasič má volné ruce, je v kontaktu s konstrukcí (tedy není ve visu),
- f) **zadržením** systém individuální ochrany, jehož použitím je pomocí osobních ochranných prostředků pro činnosti ve VVH zabráněno dosažení prostor, kde hrozí riziko pádu z výšky nebo do hloubky,
- g) **kolektivní ochranou proti pádu** zejména technické konstrukce (ochranná zábradlí a ohrazení, poklopy, záchytná lešení, ohrazení nebo sítě a dočasné stavební konstrukce, například lešení nebo pracovní plošiny),
- h) **pádem** nekontrolovatelný a zpravidla nepředvídaný pohyb osoby ve VVH směrem dolů;
- i) **zachycením pádu** soubor činností a prvků, které zajišťují v případě pádu jeho zachycení a snížení případné rázové síly na přijatelnou hodnotu,
- j) **kritickým stavem** (lanového přístupu) předem nepředvídatelná situace, jejímž důsledkem je poškození nebo destrukce pracovního systému – např. přeříznutí lana, kompletní nebo částečná destrukce kotevních bodů, individuální chyba při použití prostředků pro činnosti ve VVH či jiná nepředvídatelná situace (např. nečekané propadnutí). Při kritickém stavu lze pád zachytit prostředky určenými pro činnost ve statickém režimu, přičemž nelze zajistit, aby délka tohoto pádu nepřekročila 0,6 m,
- k) **statickým režimem** činnost ve VVH, při které za použití vhodných prostředků pro činnosti ve VVH nehrozí bezprostřední pád; vyloučení nebo omezení možnosti pádu je realizováno pracovním polohováním nebo činností, při které je pád správným použitím prostředků pro činnosti ve VVH omezen na délku max. 0,6 m z úrovně kotevního bodu; statickým režimem je zejména sebejištění a pracovní polohování, slánění, činnost se záchrannými prostředky

¹ ČSN EN 358 - Osobní ochranné prostředky pro pracovní polohování a prevenci pádů z výšky - Pásky pro pracovní polohování a zadržení a pracovní polohovací spojovací prostředky.

² ČSN EN 12275 - Horolezecká výzbroj - Karabiny - Bezpečnostní požadavky a zkušební metody.

(např. nosítky), výstup po laně pomocí blokantů (záchranné smyčky apod.), lanové techniky používané s využitím vrtulníku (slanění, lanový podvės, jeřábování),

- l) **dynamickým režimem** činnost ve VVH, při které hrozí bezprostřední pád delší než 0,6 m a následné zachycení pádu systémem zachycení pádu; dynamickým režimem je zejména výstup a pohyb volným lezením, činnost ve VVH s použitím tlumiče pádu apod.,
- m) **lanem určeným k lanovému přístupu a záchraně** (dále jen „lano“) základní prostředek pro činnost ve VVH; používá se pro všechny činnosti ve VVH ve statickém režimu (lanový přístup, záchrana ve VVH, pracovní polohování, zadržení apod.); typ lana je specifikován v kapitole 6 odst. 7 a v kapitolách č. 8 a 9,
- n) **bezpečnostním lanem** podpůrný prostředek pro činnost ve VVH, který není při činnosti ve VVH trvale zatížen; zatížení bezpečnostního lana nastává pouze v případě kritického stavu (systému), nebo zachycení pádu; typ bezpečnostního lana se volí dle charakteru činnosti ve VVH,
- o) **kotevním bodem** bod, který udrží předpokládané zatížení, kterému bude vystaven; jedná se např. o budovy a jejich části, stromy, skály,
- p) **pověřeným vzdělávacím zařízením** vzdělávací zařízení HZS Královéhradeckého kraje – učiliště PO Velké Poříčí.

2. ZÁSADY ČINNOSTI VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU

(1) **Základní činnosti** ve VVH jsou charakterizovány jednoduchostí provedení a použitím prostředků pro základní činnost a postupů ve VVH. Jedná se o činnosti ve statickém režimu, zejména sebejištění, realizované zadržením nebo pracovním polohováním, a sebezáchranu slaněním. Tyto činnosti provádí každý hasič, bez ohledu na kategorii jednotky PO. Základní činnosti jsou dále specifikovány vnitřním předpisem³.

(2) **Rozšířené činnosti** ve VVH jsou charakterizovány jednoduchostí provedení a použitím prostředků pro rozšířenou činnost a postupů ve VVH. Jedná se o činnosti ve statickém režimu, zejména zajištění (sebejištění, jištění pohybu další osoby) realizované zadržením nebo pracovním polohováním, dále slanění a sebezáchrana slaněním. Úroveň rozšířených činností umožňuje určeným hasičům z jednotky PO určené Analýzou pro rozšířené činnosti ve VVH provedení definovaných činností ve VVH a spolupráci s členy lezecké skupiny. Rozšířená činnost ve VVH je dále specifikována vnitřním předpisem³.

(3) **Speciální činnosti** ve VVH jsou charakterizovány použitím složitějších postupů ve VVH, časovou a technickou náročností a vysokými nároky na znalosti a dovednosti ve VVH. Jedná se především o záchranu osob ve VVH s využitím lanových technik a speciálních prostředků, dále o činnosti v dynamickém režimu (výstup a pohyb volným lezením po konstrukci nebo v terénu), vytváření složitých lanových přístupů (výstup po laně, tvorba mezikotvení apod.), záchrana osob s využitím speciálních prostředků pro činnosti ve VVH. Speciální činnosti ve VVH jsou dále specifikovány metodickým materiálem⁴.

(4) Oprávnění a předpokládaný rozsah činnosti ve VVH:

- a) **hasič** provádí samostatně základní činnosti ve VVH dle kapitoly 2 odst. 1. Má základní vědomosti o pravidlech činnosti ve VVH. Hasič jednotky PO kategorie JPO I (JPO IV), nebo hasič jednotky PO kategorie JPO II nebo JPO III, určené v Analýze k provádění rozšířené činnosti ve VVH dále provádí samostatně rozšířenou činnost ve VVH dle kapitoly 2 odst. 2,

³ Např. Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 60/2019, kterým se vydává Cvičební řád jednotek požární ochrany.

⁴ Např. Buřič P., Franc R. a kol.: Práce ve výšce a nad volnou hloubkou v podmínkách požární ochrany. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2003.

- b) **hasič se specializací pro činnosti ve VVH** (dále jen „hasič-lezec“) provádí samostatně speciální činnosti ve VVH dle kapitoly 2 odst. 3; podílí se metodicky na školení a výcviku hasičů při činnosti ve VVH; hasič-lezec ovládá zejména
- předpisy související s činností ve VVH,
  - pravidla pohybu prvolezce ve středně těžkých terénech,
  - výstup po laně, slanění, přestup z lana na lano, jištění a sebejištění, postupové jištění, spouštění a vytažení břemene,
  - záchranu a sebezáchranu po pádu do lana,
  - poskytnutí první pomoci při lezecké činnosti,
  - způsoby a organizaci záchranu nebo evakuaci postižených VVH,
  - provádění činnosti ve VVH s pomocí ochranných prostředků proti působení nebezpečných látek, detekční techniky apod.,
  - základní zásady pro činnost s vrtulníkem na zemi a běžně užívané signály pro jeho bezpečné navedení na místo zásahu,
- c) **hasič instruktor pro činnosti ve VVH** (dále jen „hasič-instruktor“) provádí činnost v rozsahu uvedeném v kapitole 2 odst. 4 písm. b) a dále organizuje a provádí základní a pravidelnou odbornou přípravu hasičů-lezců v rámci HZS kraje,
- d) **hasič-hlavní instruktor HZS kraje** provádí činnost v rozsahu uvedeném v kapitole 2 odst. 4 písm. c) a dále provádí pravidelnou odbornou přípravu hasičů-instruktorů v rámci HZS kraje; rozsah činnosti hasiče-hlavního instruktora HZS kraje je dále uveden v kapitole 4 odst. 9,
- e) **hasič-instruktor Školního a výcvikového zařízení HZS ČR** (dále jen „ŠVZ HZS ČR“) a **Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany** (dále jen „Škola“) provádí činnost v rozsahu uvedeném v kapitole 2 odst. 4 písm. b) a organizuje a provádí výcvik v rámci základní odborné přípravy hasičů a hasičů-velitelů,
- f) **hasič-instruktor Záchranného útvaru HZS ČR** (dále jen „ZÚ HZS ČR“) provádí činnost v rozsahu uvedeném v kapitole 2 odst. 4 písm. b) a metodicky zajišťuje provádění odborné přípravy základních a rozšířených činností ve VVH pro vnitřní potřebu ZÚ HZS ČR,
- g) **hasič pověřený péčí o věcné prostředky požární ochrany pro činnosti ve VVH** (dále jen „osoba pověřená“) pečuje o prostředky pro činnosti ve VVH, zejména provádí kontroly těchto prostředků v souladu s Řádem technické služby HZS ČR, Metodikou provádění kontrol provozuschopnosti požární techniky a věcných prostředků požární ochrany a dalšími metodickými materiály.

3. PRAVIDLA BEZPEČNÉ ČINNOSTI VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU

Základními předpoklady pro činnost ve VVH prováděné jednotkami PO jsou zejména rychlost a bezpečnost provedení. Ke splnění tohoto předpokladu je nutné využívat jednoduché a efektivní techniky, bez velkých nároků na počet zasahujících osob a množství prostředků pro činnosti ve VVH. Při činnosti ve VVH se postupuje zejména podle následujících pravidel:

- a) **zajištění při činnosti ve VVH**
- každý hasič provádějící činnost ve VVH musí být v případě nebezpečí pádu zajištěn,
  - zajištěním se rozumí soubor činností a prvků omezujících riziko pádu, nebo jiného poškození zdraví a soubor opatření vedoucí k účelné pomoci osobám provádějícím činnost ve VVH v případě jejich pádu, zdravotní nebo technické indispozice a jiných neočekávaných událostí,
- b) zajištění není nutné provádět na rovných a mírně ukloněných plochách s nebezpečím pádu (s přihlédnutím k typu povrchu a aktuálnímu nebezpečí sklouznutí – např. dle klimatických podmínek) ve vzdálenosti větší než 1,5 m od hrany s nebezpečím pádu, v místech opatřených

kolektivní ochranou proti pádu, při výstupu nebo sestupu hasiče po žebříku, při pohybu na nástavbách mobilní požární techniky, a nebo na místech kde je organizačním opatřením zabráněno dosažení nebezpečného prostoru; zajištění při činnosti v koši automobilové plošiny nebo automobilového žebříku stanoví vnitřní předpis³;

c) **použití lan při činnosti ve VVH**

- u činností ve VVH se primárně pracuje s jedním lanem,
- pokud to okolnosti vyžadují, použije se navíc bezpečnostní lano;

d) **použití bezpečnostního lana nebo dodatečného jištění**

- bezpečnostní lano nebo dodatečné jištění (např. další osobou provádějící jištění případným tahem za volný konec lana při slaňování, nebo zajištění při výstupu a sestupu po žebříku) se používá v případech objektivního nebezpečí (např. nemožnost zajištění bezpečné dráhy pro lano, riziko pádu kamení, ztížené klimatické podmínky), nebo nařízení velitele zásahu příp. vedoucího výcviku (např. komplikovaný přechod přes hranu), nebo subjektivní potřeby hasiče, hasiče-lezce (např. extrémní expozice);

e) **nasazení lezeckých družstev a lezeckých skupin**

- pravidla bezpečné činnosti ve VVH a postup řešení zásahu ve VVH prováděného lezeckými skupinami a lezeckými družstvy stanoví plán svolání lezeckých družstev a lezeckých skupin v rámci HZS kraje a další metodické materiály⁴.

4. LEZECKÁ DRUŽSTVA A LEZECKÉ SKUPINY

(1) HZS kraje:

- a) na základě schválené Analýzy zřizuje lezecká družstva a lezecké skupiny dle pravidel uvedených v kapitole 7 a s ohledem na místní podmínky. Na základě schválené Analýzy určuje ředitel HZS kraje interním aktem řízení dislokaci lezeckých družstev a lezeckých skupin v rámci HZS kraje,
- b) zpracovává a aktualizuje plán svolání lezeckých družstev a lezeckých skupin v rámci HZS kraje (dále jen „plán svolání“).

(2) **Lezecké družstvo** se skládá minimálně ze čtyř hasičů-lezců ve službě. Lezecké družstvo má v operačním řízení stanoveného velitele lezeckého družstva.

(3) **Lezecká skupina** se skládá minimálně ze dvou hasičů-lezců ve službě a v operačním řízení je začleněna ve výjezdovém družstvu 1+5 nebo 1+3. Lezecká skupina má v operačním řízení stanoveného vedoucího lezecké skupiny.

(4) **Činnost lezeckých družstev a lezeckých skupin** v rámci HZS kraje musí být zajištěna následujícími funkcemi v rozsahu:

- a) jeden hasič-hlavní instruktor,
- b) minimálně tři hasiči-instruktoři na stanici s ustaveným lezeckým družstvem (min. jeden na každé směně),
- c) minimálně jeden hasič-instruktor na stanici s ustavenou lezeckou skupinou,
- d) minimálně jedna osoba pověřená na každé stanici s ustaveným lezeckým družstvem nebo lezeckou skupinou; tato osoba musí mít specializaci hasič-lezec.

(5) **Počet hasičů-lezců, hasičů-instruktorů a počet osob pověřených** v rámci HZS kraje je dán Analýzou. Příslušníky HZS kraje do funkce hasiče-lezce, hasiče-instruktora a osoby pověřené jmenuje příslušný služební funkcionář po splnění stanovených podmínek.

(6) Příslušníka HZS kraje do funkce **hasič-hlavní instruktor HZS kraje** jmenuje příslušný služební funkcionář po splnění stanovených podmínek a po projednání s MV-generálním ředitelstvím HZS ČR, odborem IZS a výkonu služeb (dále jen „odbor IZS a výkonu služby“).

(7) **Jednotky HZS podniků, SDH podniků a SDH obcí** mohou zřídit lezecká družstva nebo lezecké skupiny. Jestliže jsou tyto jednotky součástí Analýzy HZS kraje, jsou tyto jednotky povinny plnit odbornou přípravu dle kapitoly 5 odst. 3 písm. f). Způsob provádění odborné přípravy hasičů-lezců a hasičů-instruktorů, minimální početní stav lezecké skupiny nebo lezeckého družstva, vybavení věcnými prostředky požární ochrany pro činnosti ve VVH a další náležitosti se pak řídí ustanoveními těchto Zásad.

(8) **Hasič-hlavní instruktor HZS kraje** (dále jen „hlavní instruktor“) je nejvyšší kvalifikační stupeň pro činnost ve VVH v rámci jednotek PO. Ve zvlášť odůvodněných případech nemusí hlavní instruktor splňovat po dobu vykonávání funkce hlavního instruktora některé požadavky na specializaci hasič-instruktor (např. jeho dislokace na stanici s lezeckým družstvem nebo lezeckou skupinou).

(9) **Hlavní instruktor:**

- a) aktivně se podílí a koordinuje odborné a metodické činnosti ve VVH v rámci HZS kraje,
- b) vyhodnocuje a analyzuje zásahy ve VVH v rámci HZS kraje,
- c) organizuje a řídí odbornou přípravu hasičů-lezců a hasičů-instruktorů v rámci HZS kraje,
- d) je neopomenutelným odborným konzultantem při výběru a nákupu věcných prostředků požární ochrany pro činnosti ve VVH v rámci HZS kraje,
- e) organizuje a účastní se součinnostních výcviků se složkami IZS v oblasti činnosti ve VVH v rámci kraje,
- f) organizuje a řídí pravidelná jednání hasičů-instruktorů v rámci HZS kraje,
- g) provádí kontrolní činnost v rámci HZS kraje zaměřenou především na připravenost lezeckých skupin a lezeckých družstev k zásahu,
- h) koordinuje spolupráci s dalšími HZS krajů v oblasti činnosti ve VVH,
- i) aktivně se účastní základní a pravidelné odborné přípravy hasičů-instruktorů v pověřeném vzdělávacím zařízení,
- j) podílí se na výběru hasičů do lezeckých skupin a lezeckých družstev v rámci HZS kraje,
- k) doporučuje hasiče-lezce k absolvování specializačního kurzu hasičů-instruktorů a zajišťuje jeho přípravu na vstupní zkoušky,
- l) navrhuje příslušnému služebnímu funkcionáři HZS kraje odebrání specializace hasič-lezec nebo hasič-instruktor u těch příslušníků HZS kraje, kteří prokazatelně vykazují závažné nedostatky při činnosti ve VVH,
- m) účastní se instrukčně metodických zaměstnání organizovaných MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“) ke zvýšení odborné úrovně hlavních instruktorů,
- n) připravuje podklady pro odbornou přípravu personálu krajských operačních a informačních středisek v problematice povolávání lezeckého družstva, lezeckých skupin a určených jednotek PO v rámci HZS kraje,
- o) spolupracuje při vytváření plánu svolání lezeckých družstev a lezeckých skupin v rámci HZS kraje; za tímto účelem provádí a pravidelně aktualizuje Analýzu ve vztahu k pravděpodobnosti vzniku mimořádné události ve VVH,
- p) aktivně se podílí na činnosti Sboru hlavních instruktorů pro činnosti ve VVH,
- q) aktivně se podílí na činnosti Lektorského sboru HZS ČR pro činnosti ve VVH,
- r) dle potřeby plní další úkoly spojené s činností ve VVH.

(10) **Pracovní skupinu instruktorů** vytváří HZS kraje z hasičů-instruktorů pro svou potřebu; pracovní skupina instruktorů se v rámci HZS kraje zabývá zpracováním analýz a vyhodnocováním činnosti ve VVH a přípravou návrhů na obsah odborné přípravy hasičů-lezců. Vedoucím pracovní skupiny instruktorů je hlavní instruktor.

(11) Sbor hlavních instruktorů pro činnosti ve VVH:

- a) hlavní instruktoři HZS krajů, vedoucí učiliště PO Velké Poříčí, případně další osoby pověřené odborem IZS a výkonu služby vytvářejí Sbor hlavních instruktorů HZS ČR pro činnosti ve VVH (dále jen „sbor hlavních instruktorů“),
- b) je poradním orgánem ředitele odboru IZS a výkonu služby v problematice činností ve VVH,
- c) vyhledává rizika, zjišťuje jejich příčiny a zdroje v oblasti záchranných a likvidačních prací ve VVH vykonávaných jednotkami PO,
- d) zpracovává metodické materiály pro provádění odborné přípravy hasičů, hasičů-lezců a hasičů-instruktorů,
- e) provádí a odborně garantuje odbornou přípravu hasičů-lezců a hasičů-instruktorů v pověřeném vzdělávacím zařízení,
- f) zajišťuje a zpracovává program instrukčně metodických zaměstnání ke zvýšení odborné úrovně lektorského sboru instruktorů, hasičů-instruktorů a hasičů-lezců,
- g) navrhuje hlavní směry a náplň základní a pravidelné odborné přípravy hasičů-instruktorů v pověřeném vzdělávacím zařízení,
- h) analyzuje zásahy řešené lezeckými družstvy a lezeckými skupinami; za tímto účelem může organizovat instrukčně metodická zaměstnání,
- i) členové sboru hlavních instruktorů se zúčastňují jako lektori odborné přípravy hasičů-instruktorů,
- j) vybírá a testuje nové věcné prostředky pro činnosti ve VVH,
- k) navrhuje způsoby provádění odborné přípravy,
- l) posuzuje nové tréninkové a zásahové postupy pro provádění odborné přípravy,
- m) spolupracuje s experty na speciální záchranné techniky,
- n) spolupracuje s externími specialisty dalších složek IZS a s výrobcí technických zařízení, případně ostatními subjekty,
- o) dle potřeby plní další úkoly spojené s činností ve VVH určené odborem IZS a výkonu služby.

(12) Lektorský sbor HZS ČR pro činnosti ve VVH (dále jen „lektorský sbor“) pro metodickou a výukovou činnost ustanovuje odbor IZS a výkonu služby. Jmenování příslušníka HZS ČR do lektorského sboru je podmíněno souhlasem ředitele (velitele) organizační složky HZS ČR.

(13) Osoba pověřená zajišťuje:

- a) evidenci věcných prostředků požární ochrany pro činnosti ve VVH,
- b) vedení evidenčních listů věcných prostředků požární ochrany pro činnosti ve VVH,
- c) provádění prohlídek věcných prostředků pro činnosti ve VVH před zařazením do užívání, periodických prohlídek a prohlídek jednotlivých věcných prostředků požární ochrany pro činnosti ve VVH po mimořádných událostech, případně prohlídek po použití, pokud nahrazují prohlídky před použitím za podmínky, že s těmito prostředky nebude do jejich použití manipulováno a při dodržení skladovacích podmínek (např. zapečetění transportního vaku), přičemž se řídí Řádem technické služby HZS ČR, Metodikou provádění kontrol provozuschopnosti požární ochrany a věcných prostředků požární ochrany a dalšími metodickými materiály.
- d) vypracování podkladů pro vyřazení z používání věcných prostředků požární ochrany pro činnosti ve VVH,
- e) vyřazení věcných prostředků požární ochrany pro činnosti ve VVH z užívání, pokud nesplňují stanovené podmínky,
- f) zpracování návrhů na doplnění a obnovu materiálu,
- g) navrhuje uložení a skladování věcných prostředků pro činnosti ve VVH.

5. ODBORNÁ PŘÍPRAVA V OBLASTI ČINNOSTI VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU

(1) **Rozsah a podmínky odborné přípravy v oblasti činnosti ve VVH** zohledňuje rozdílné požadavky jednotlivých kategorií jednotek PO, přičemž podmínky a úkoly stanovené pro jednotky PO kategorie JPO I se adekvátně uplatňují také pro jednotky PO kategorie JPO IV.

(2) **Podmínky odborné přípravy pro činnosti ve VVH:**

a) **HZS kraje** provádí

- pravidelnou odbornou přípravu hasičů jednotek PO kategorie JPO I,
- odbornou přípravu hasičů a velitelů jednotek SDH obcí a SDH podniků (odborná příprava k získání odborné způsobilosti / prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti velitele jednotky SDH obce nebo SDH podniku⁵, případně instrukčně metodické zaměstnání pro provádění rozšířené činnosti ve VVH pro členy jednotek SDH obcí a SDH podniků dle schválených osnov),
- základní odbornou přípravu hasičů-lezců v rámci HZS kraje,
- pravidelnou odbornou přípravu hasičů-lezců,
- pravidelnou odbornou přípravu hasičů-instruktorů dle podmínek uvedených v kapitole 5 odst. 3 písm. f),
- pravidelné teoretické školení personálu operačních a informačních středisek HZS kraje v problematice povolání lezeckých družstev, lezeckých skupin a určených jednotek PO,
- instrukčně metodická zaměstnání s problematikou činnosti ve VVH dle potřeby HZS kraje,
- základní a pravidelnou odbornou přípravu leteckých záchranářů a příslušníků, zařazených ve speciálních odřadech, pokud tyto speciální odřady zřizuje;

b) **pověřené vzdělávací zařízení** provádí

- základní odbornou přípravu hasičů-lezců,
- základní a pravidelnou odbornou přípravu hasičů-instruktorů,
- základní a pravidelnou odbornou přípravu instruktorů vzdělávacích zařízení dle podmínek v kapitole 5 odst. 3 písm. g),
- odbornou přípravu hlavních instruktorů a odbornou přípravu lektorského sboru instruktorů,
- základní a pravidelnou odbornou přípravu osob pověřených,
- instrukčně metodická zaměstnání a další odbornou přípravu dle potřeby generálního ředitelství v souladu s těmito Zásadami;

c) **ŠVZ HZS ČR a Škola** provádí

- základní odbornou přípravu hasičů jednotek PO kategorie JPO I a JPO IV, odbornou přípravu velitelů jednotek PO kategorie JPO I a JPO IV,
- odbornou přípravu hasičů a velitelů jednotek SDH obcí a SDH podniků (odborná příprava k získání odborné způsobilosti / prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti velitele jednotky SDH obce nebo SDH podniku⁵, případně instrukčně metodické zaměstnání pro provádění rozšířené činnosti ve VVH pro členy jednotek SDH obcí a SDH podniků dle schválených osnov),
- základní odbornou přípravu osob pověřených péčí o prostředky pro činnosti ve VVH pro zaměstnance HZS podniků a členy jednotek SDH obcí a SDH podniků dle schválených osnov;

d) **ZÚ HZS ČR** provádí

- pravidelnou odbornou přípravu hasičů zařazených v záchranných rotách;

⁵ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 3/2014, k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 29/2017.

- e) **vzdělávací zařízení určená generálním ředitelstvím** (např. vzdělávací zařízení SH ČMS) provádí
- odbornou přípravu hasičů a velitelů (odborná příprava k získání odborné způsobilosti/prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti velitele jednotky SDH obce nebo SDH podniku⁵, případně instrukčně metodické zaměstnání pro provádění rozšířené činnosti ve VVH pro členy jednotek SDH obcí a SDH podniků dle schválených osnov),
  - základní odbornou přípravu osob pověřených péčí o prostředky pro činnosti ve VVH pro zaměstnance HZS podniků a členy jednotek SDH obcí a SDH podniků dle schválených osnov.
- (3) **Náplň a rozsah odborné přípravy**
- a) **hasič jednotky PO kategorie JPO I a JPO IV, člen jednotky SDH obce vykonávající službu v jednotce SDH obce jako svoje zaměstnání**
1. absolvuje základní odbornou přípravu hasičů (v rámci Nástupního odborného výcviku) ve stanoveném rozsahu náplní základní odborné přípravy je osvojení základních a rozšířených činností ve VVH,
  2. každoročně pravidelnou odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci jednotky PO; pravidelná odborná příprava může být dále rozšířena o problematiku spolupráce s místně příslušným lezeckým družstvem nebo skupinou;
- b) **hasič jednotky PO kategorie JPO II, III a V určené pro základní činnost**
1. absolvuje základní odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci základní odborné přípravy pod vedením velitele jednotky SDH obce; základní odborná příprava hasiče může být organizována určeným vzdělávacím zařízením formou kurzu,
  2. absolvuje každoročně pravidelnou odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci pravidelné odborné přípravy pod vedením velitele jednotky SDH obce;
- c) **hasič jednotky PO kategorie JPO II a JPO III určené v Analýze k provádění rozšířené činnosti ve VVH**
1. absolvuje základní odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci kurzu pro provádění rozšířené činnosti ve VVH pro členy jednotek SDH obcí,
  2. absolvuje pravidelnou odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci instrukčně metodického zaměstnání pro provádění rozšířené činnosti ve VVH pro členy jednotek SDH obcí organizovaným HZS kraje;
- d) **hasič-velitel jednotky SDH obce**
1. absolvuje základní odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci odborné přípravy k získání odborné způsobilosti velitele jednotky SDH obce⁵;
  2. absolvuje pravidelnou odbornou přípravu ve stanoveném rozsahu v rámci odborné přípravy k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti velitele jednotky SDH obce⁵;
- e) **hasič-lezec**
1. absolvuje odbornou přípravu uvedenou v kapitole 5 odst. 3 písm. a),
  2. pokud účastník základní odborné přípravy hasičů-lezců nevykoná úspěšně závěrečnou zkoušku, je mu stanoven jeden termín opravné zkoušky; termín opravné zkoušky musí být stanoven nejpozději do tří měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky,
  3. základní odbornou přípravu hasičů-lezců ve stanoveném rozsahu dle schválených osnov,

4. každoročně pravidelnou odbornou přípravu hasičů-lezců
  - i. u hasičů-lezců zařazených v lezeckých družstvech 144 hodin ročně dle pokynů hasiče-instruktora, z toho minimálně 24 hodin nedělitelných mimo stanici (v terénu) pod vedením hasiče-instruktora,
  - ii. u hasičů-lezců zařazených v lezeckých skupinách 104 hodin ročně dle pokynů hasiče-instruktora, z toho minimálně 24 hodin nedělitelných mimo stanici (v terénu) pod vedením hasiče-instruktora,
  - iii. dlouhodobá neúčast hasiče-lezce na pravidelné odborné přípravě může být důvodem ke ztrátě kvalifikace hasiče-lezce; o ztrátě kvalifikace rozhoduje ředitel HZS kraje na základě návrhu hlavního instruktora,
  - iv. obsah pravidelné odborné přípravy určuje hlavní instruktor ve spolupráci s pracovní skupinou instruktorů;
  - v. výcvik záchranných prací probíhá i za ztížených podmínek - déšť, sníh, námraza, noc, v dýchací technice, zakouřeném prostředí apod.,
  - vi. součástí pravidelné odborné přípravy může být jedenkrát ročně zkouška; zkouška se organizuje na návrh hlavního instruktora zejména z důvodu průběžného hodnocení úrovně hasičů-lezců, nebo z konkrétního důvodu možné ztráty kvalifikace hasiče-lezce. Zkouška se provádí před komisí, která musí být složena z hlavního instruktora a minimálně jednoho hasiče-instruktora a doplňuje ji příslušný služební funkcionář. Formu a obsah zkoušky určuje hlavní instruktor. Pokud hasič-lezec úspěšně nevykoná závěrečnou zkoušku, je mu HZS kraje stanoven jeden termín opravné zkoušky; termín opravné zkoušky musí být stanoven nejpozději do tří měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky;

f) **hasič-instruktor**

1. absolvuje odbornou přípravu uvedenou v kapitole 5 odst. 3 písm. a),
2. absolvuje odbornou přípravu uvedenou v kapitole 5 odst. 3 písm. e),
3. základní odbornou přípravu hasičů-instruktorů ve stanoveném rozsahu dle schválených osnov,
4. každoročně pravidelnou odbornou přípravu hasičů-instruktorů. Pravidelná odborná příprava hasičů-instruktorů probíhá
  - i. formou kurzu v pověřeném vzdělávacím zařízení 2 x za 5 let, dle schválených osnov,
  - ii. formou pravidelné odborné přípravy v rámci HZS kraje v roce, kdy se neúčastní odborné přípravy dle písmene a) nebo c), a to formou kurzu pod vedením hlavního instruktora v rozsahu 24 hodin nedělitelných (v terénu); pravidelná odborná příprava je rozšířena o problematiku výcviku záchranných prací specializovaných na danou lokalitu výcviku (přírodní podmínky, zástavba atd.); doporučuje se, aby výcvik záchranných prací probíhal i za ztížených podmínek (déšť, sníh, námraza, noc, v dýchací technice, v zakouřeném prostředí atd.),
  - iii. formou přezkoušení v pověřeném vzdělávacím zařízení 1x za 5 let v termínech a rozsahu stanovených generálním ředitelstvím; podmínkou pro zařazení do přezkoušení je absolvování pravidelné odborné přípravy v rozsahu dle písmene i. a ii. Pokud hasič-instruktor úspěšně nevykoná přezkoušení dle tohoto písmene, je mu pověřeným vzdělávacím zařízením stanoven jeden termín opravné zkoušky; termín opravné zkoušky musí být stanoven nejpozději do tří měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky,

- iv. součástí pravidelné odborné přípravy může být mimořádná zkouška; mimořádná zkouška se organizuje na návrh vedoucího pověřeného vzdělávacího zařízení, zejména z důvodu průběžného hodnocení úrovně hasiče-instruktora, nebo z konkrétního důvodu možné ztráty kvalifikace hasiče-instruktora; zkouška se provádí před komisí, kterou jmenuje vedoucí pověřeného vzdělávacího zařízení,
  - v. pokud účastník kurzu základní odborné přípravy hasičů-instruktorů nevykoná úspěšně závěrečnou zkoušku, je mu stanoven jeden termín opravné zkoušky; termín opravné zkoušky musí být stanoven nejpozději do devíti měsíců ode dne neúspěšného vykonání zkoušky;
- g) **hasič-instruktor ŠVZ HZS ČR, Školy a ZÚ HZS ČR**
- 1. absolvuje odbornou přípravu uvedenou v kapitole 5 odst. 3 písm. a),
  - 2. základní odbornou přípravu hasiče-lezce ve stanoveném rozsahu dle schválených osnov formou kurzu v pověřeném vzdělávacím zařízení (v odůvodněných případech lze od této podmínky upustit - např. bývalý hasič-lezec nebo hasič-instruktor),
  - 3. každoročně pravidelnou odbornou přípravu hasičů-instruktorů ŠVZ HZS ČR, Školy a ZÚ HZS ČR ve stanoveném rozsahu dle schválených osnov;
- h) **osoba pověřená jednotek PO kategorie JPO I**
- 1. absolvuje odbornou přípravu uvedenou v kapitole 5 odst. 3 písm. a),
  - 2. absolvuje základní odbornou přípravu osob pověřených ve stanoveném rozsahu dle schválených osnov,
  - 3. pravidelnou odbornou přípravu dle podmínek stanovených generálním ředitelstvím;
- i) **osoba pověřená jednotek PO kategorie JPO II, III a IV**
- 1. absolvuje odbornou přípravu uvedenou v kapitole 5 odst. 3 písm. a) případně písm. b),
  - 2. absolvuje základní odbornou přípravu osob pověřených ve stanoveném rozsahu dle schválených osnov,
  - 3. pravidelnou odbornou přípravu dle podmínek stanovených generálním ředitelstvím;
- j) **pravidelná odborná příprava hlavních instruktorů** probíhá formou kurzu organizovaného pověřeným vzdělávacím zařízením 2x za 5 let. Náplň a rozsah kurzu respektuje osnovy pravidelné odborné přípravy hasičů-instruktorů;
- k) **pravidelná odborná příprava lektorského sboru** probíhá formou kurzu organizovaného pověřeným vzdělávacím zařízením minimálně **1x za rok**; náplň a rozsah kurzu navrhuje sbor hlavních instruktorů;
- l) **pravidelná odborná příprava instruktorů vzdělávacích zařízení** probíhá formou kurzu organizovaného pověřeným vzdělávacím zařízením minimálně **1x za rok**; náplň a rozsah kurzu navrhuje sbor hlavních instruktorů.

6. VYBAVENÍ PRO ČINNOST VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU

(1) **Vybavení jednotek PO** pro činnosti ve VVH respektuje trendy vývoje prostředků pro činnosti ve VVH. Přitom je potřeba neustále dbát na kompatibilitu jednotlivých prostředků pro činnosti ve VVH v rámci systému, zejména zajištění dostatečné třecí nebo brzdící síly dosažené vhodnou kombinací typu a průměru lana a slaňovacího resp. jistícího prostředku. Na kompatibilitu prostředků pro činnosti ve VVH v rámci HZS kraje dohlíží hlavní instruktor, který určuje typ slaňovacích a jistících prostředků a typ a průměr lan s ohledem na specifika

HZS kraje. Prostředky pro činnosti ve VVH vhodné k zařazení do vybavení jednotek PO jsou specifikovány vnitřním předpisem³ a metodickým materiálem⁴.

(2) Ve zvlášť odůvodněných případech je možné v rámci HZS kraje použít prostředky pro činnosti ve VVH odlišné od prostředků pro činnosti ve VVH specifikovaných tímto dokumentem, pokynem ředitele HZS kraje a metodickým materiálem^{3,4}. V tomto případě je nutné zpracovat metodický postup k jejich použití. Tento metodický postup vydává HZS příslušného kraje po schválení generálním ředitelstvím.

(3) **Prostředky pro základní činnost** ve VVH umožňují provádění základních činností dle kapitoly 2 odst. 1. Prostředky pro základní činnost ve VVH tvoří:

a) polohovací systém

1. základní počet polohovacích systémů se koncipuje na maximální počet příslušníků zařazených v jednotce HZS kraje v jedné směně stanovený systemizací služebních míst pro příslušný kalendářní rok, základní počet polohovacích systémů ostatních kategorií jednotek PO se koncipuje pro zajištění činnosti ve VVH družstva o sníženém početním stavu 1+3,
2. základní počet polohovacích systémů v ŠVZ HZS ČR, Škole a ZÚ HZS ČR se stanoví přiměřeně dle bodu 1,
3. polohovací systém je společným ochranným pracovním prostředkem a předává se při střídání směn mezi končící a nastupující směnou,
4. dostatečnou zásobu polohovacích systémů za účelem nutné obměny, případně z důvodů jejich periodických kontrol, stanoví ředitel organizační složky HZS ČR,
5. základní počet polohovacích systémů jednotek PO kategorie JPO II až JPO VI se koncipuje v počtu min. 4 ks pro zajištění činnosti ve VVH na organizovaný výjezd;

b) základní vybavení výškové techniky a cisternové automobilové stříkačky v provedení Z, R a T, zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu k zabezpečení plošného pokrytí, jednotek PO kategorie JPO I a JPO IV, uvedené v kapitole 8

- dostatečnou zásobu lan, za účelem nutné obměny, případně z důvodů jejich periodických kontrol, stanoví ředitel organizační složky HZS ČR.

c) základní vybavení výškové techniky a cisternové automobilové stříkačky v provedení Z, R a T, zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu k zabezpečení plošného pokrytí, jednotek PO kategorie JPO II, JPO III, JPO V a JPO VI, uvedené v kapitole 8.

(4) **Prostředky pro rozšířenou činnost** ve VVH umožňují provádění rozšířené činnosti dle kapitoly 2 odst. 2. Prostředky pro rozšířenou činnost ve VVH tvoří rozšířené vybavení cisternové automobilové stříkačky v provedení Z, R a T zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu v počtu min. 1+3 k zabezpečení plošného pokrytí uvedené v kapitole 9.

(5) **Speciální prostředky** pro činnost ve VVH umožňují provádění speciální činnosti dle kapitoly 2 odst. 3, a to i za zhoršených klimatických podmínek, v nepřístupných skalních nebo horských terénech, při dlouhotrvajících zásazích v noci, v zimě, zásazích v podzemí apod. Speciální vybavení pro činnost ve VVH tvoří vybavení hasiče-lezce a vybavení lezeckého družstva (skupiny).

(6) **Minimální vybavení hasiče-lezce** tvoří:

- a) přiléhavý ochranný oděv, který je tvořen kombinováním jednotlivých vrstev oděvu s funkčních materiálů a umožňuje činnost za zhoršených klimatických podmínek (za deště, v silném větru, ve sněhu, při nízkých teplotách),
- b) obuv s neklouzavou podrážkou a zpevněným kotníkem, určená pro pohyb v přírodních a jiných exponovaných terénech,
- c) ochranné rukavice pětiprsté,

- d) postroj určený k pracovnímu polohování a zachycení pádu s připojovacím prvkem pro zachycení pádu umístěným v přední části postroje,
- e) ochranná přilba určená pro činnost ve VVH,
- f) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru - min. 2 ks,
- g) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru typ H - min. 1 ks,
- h) slaňovací prostředek se samoblokující funkcí,
- i) prostředky pro výstup po laně,
- j) osobní odesadací prostředek se dvěma rameny a vhodnými karabinami (pevnost karabin min. 22 kN v podélném směru),
- k) textilní smyčka 22 kN - 3 ks,
- l) čelová svítilna se záložním zdrojem,
- m) nůž s pevnou čepelí (nebo otevíratelný jednou rukou) a pouzdrem,
- n) transportní vak na přenos materiálu.

(7) Minimální vybavení lezecké skupiny (družstva) tvoří:

- a) textilní smyčka 22 kN - 20 ks,
- b) nízko průtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891 ⁶, délka 100 m nebo podle místních podmínek (výška nejvyšší budovy nebo konstrukce, případně nejhlubšího místa v účinném dosahu lezecké skupiny) - 2 ks,
- c) nízko průtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891, délka 60 m - 3 ks,
- d) jednoduché dynamické lano dle ČSN EN 892, minimální délky 50 m v počtu 1 ks pro lezeckou skupinu, 2 ks pro lezecké družstvo o početním stavu 1+3, 3 ks pro lezecké družstvo o početním stavu 1+5,
- e) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru – 25 ks,
- f) karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN v podélném směru typ H - 5 ks,
- g) ocelová karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 28 kN v podélném směru - 10 ks,
- h) pomocná šňůra,
- i) ocelová kotvící smyčka - 6 ks,
- j) evakuační záchranná smyčka - 4 ks,
- k) trojnožka,
- l) evakuační nosítka s možností zavěšení ve svislé i vodorovné poloze,
- m) kladka na hrany - 2 ks,
- n) záchranná kladka s min. pevností 22 kN - 4 ks,
- o) kotvící deska (doporučené vybavení) - 2 ks,
- p) lékárnička (vybavení pro první předlékařskou pomoc, např. zdravotnický batoh),
- q) chránička na lano - 6 ks,
- r) stromolezecké stupačky,
- s) prostředky pro zajištění tepelného komfortu transportovaným osobám,
- t) vaky pro přenášení a transport vybavení lezecké skupiny,
- u) další vybavení dle místní specifikace (skalní terény, průmyslové objekty, jeskyně apod.).

⁶ ČSN EN 1891 – osobní ochranné prostředky pro prevenci pádů z výšky – Nízko průtažná lana s opláštěným jádrem.

(8) Redukce nebo rozšíření prostředků pro činnost ve VVH:

- a) prostředky pro rozšířenou činnost ve VVH uvedené v kapitole 6 odst. 4, vyjma postrojů určených k pracovnímu polohování a k práci ve visu na laně, včetně osobního odesadacího prostředku se dvěma rameny (doporučená délka spojovacího prostředku od připojovacího bodu po vrchol karabiny je při zatížení 70 cm) a vhodnými karabinami s doporučenou automatickou pojistkou zámku (pevnost karabin min. 22 kN v podélném směru), mohou být nahrazeny prostředky hasiče-lezce a lezeckého družstva nebo skupiny za podmínky dislokace na stejné stanici,
- b) prostředky hasiče-lezce uvedené v kapitole 6 odst. 6 mohou být rozšířeny o prostředky z prostředků příslušného lezeckého družstva (skupiny).

7. PRAVIDLA ZŘIZOVÁNÍ LEZECKÝCH DRUŽSTEV A LEZECKÝCH SKUPIN NA STANICÍCH HZS KRAJE

- a) **Pro území kraje se na každou směnu zřizuje jedno lezecké družstvo.** V odůvodněných případech může být lezecké družstvo nahrazeno lezeckou skupinou. Lezecké družstvo se doporučuje dislokovat na stanici typu C3.
- b) **Na stanicích typu C1 a C2 se zřizují lezecké skupiny;** toto ustanovení není nutné dodržet, jestliže vzdálenost mezi stanicemi typu C1 a C2 je menší než je vzdálenost odpovídající dojezdovému času 25 minut a její ustanovení nelze odůvodnit charakterem území (hustá výšková zástavba, exponované přírodní podmínky, specifika průmyslu).
- c) **Na stanicích typu P1 až P4 se zřizují lezecké skupiny pouze v případě,** že mezi touto stanicí a stanicí, kde je zřízena lezecká skupina, je dojezd nad 25 minut a současně je potřeba této lezecké skupiny odůvodněna charakterem území (hustá výšková zástavba, exponované přírodní podmínky, specifika průmyslu).
- d) **Na základě schválené Analýzy je možné určit dislokaci lezecké skupiny odlišně od zásad uvedených v bodech b) a c).**

8. SEZNAM PROSTŘEDKŮ PRO ZÁKLADNÍ ČINNOST VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU – VŠECHNY KATEGORIE JEDNOTEK PO

ochranný pracovní prostředek hasiče	polohovací systém dle kapitoly 1 odst. 1 písm. e); minimální počet polohovacích systémů je uveden v kapitole 6 odst. 3 písm. a)	
CAS v provedení Z, R a T zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu k zabezpečení plošného pokrytí	nízko průtažné lano s opláštěným jádrem, typu A dle ČSN EN 1891, délka 60 m minimální průměr lana 10,5 mm; lano je uloženo ve vaku a opatřeno ocelovou karabinou s pojistkou zámku (doporučena je automatická pojistka) s minimální pevností 22 kN v podélném směru	1 ks
	nízko průtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891, délka 30 m minimální průměr lana 10,5 mm; lano musí být kompatibilní s použitým slaňovacím prostředkem, lano je uloženo ve vaku a opatřeno ocelovou karabinou s pojistkou zámku (doporučena je automatická pojistka) s minimální pevností 22 kN v podélném směru	2 ks
automobilový žebřík	nízko průtažné lano s opláštěným jádrem, typu A dle ČSN EN 1891 ve vaku, minimální průměr lana 10,5 mm; lano musí být kompatibilní s použitým slaňovacím prostředkem, lano je opatřeno ocelovou karabinou s pojistkou zámku (doporučena je automatická pojistka) s min. pevností 22 kN v podélném směru, délka lana musí přesahovat záchrannou výšku minimálně o 10 m	1 ks
automobilová plošina	nízko průtažné lano s opláštěným jádrem, typu A dle ČSN EN 1891 ve vaku, minimální průměr lana 10,5 mm; lano musí být kompatibilní s použitým slaňovacím prostředkem, lano je opatřeno ocelovou karabinou s pojistkou zámku (doporučena je automatická pojistka) s min. pevností 22 kN v podélném směru, délka lana musí přesahovat záchrannou výšku minimálně o 10 m	1 ks

U jednotek PO kategorie JPO V a JPO VI, které nedisponují CAS v provedení Z, R a T, zabezpečující min. první organizovaný výjezd k zabezpečení plošného pokrytí, se prostředky pro základní činnost umísťují na DA, zabezpečující min. první organizovaný výjezd k zabezpečení plošného pokrytí.

9. SEZNAM PROSTŘEDKŮ PRO ROZŠÍŘENOU ČINNOST VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU – JEDNOTKY PO KATEGORIE JPO I, JPO IV A URČENÉ JPO II, III

CAS v provedení Z, R a T zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu k zabezpečení plošného pokrytí	postroj určený k pracovnímu polohování a k práci ve visu na laně, včetně osobního odsedacího prostředku se dvěma rameny (doporučená délka spojovacího prostředku od připojovacího bodu po vrchol karabiny je při zatížení 70 cm) a vhodnými karabinami s pojistkou zámku (doporučena je automatická pojistka), pevnost karabin min. 22 kN v podélném směru	2 ks
	karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN	10 ks
	karabina se zámkem a pojistkou zámku s minimální pevností 22 kN typu H	2 ks
	slaňovací prostředek se samoblokující funkcí	2 ks
	nůž s pevnou čepelí (nebo otevíratelný jednou rukou) a pouzdrům	2 ks
	ocelová kotvící smyčka min 15 kN	2 ks
	textilní smyčka šitá 22 kN	4 ks
	nízko průtažné lano s opláštěným jádrem, typu A dle ČSN EN 1891, délka 60 m, ve vaku; lano musí být kompatibilní s použitým slaňovacím prostředkem, minimální průměr lana 10,5 mm;	1 ks
	nízko průtažné lano s opláštěným jádrem typu A dle ČSN EN 1891, délka 30 m, ve vaku; lano musí být kompatibilní s použitým slaňovacím prostředkem, minimální průměr lana 10,5 mm;	2 ks
	chránička na lano	2 ks
transportní vak na přenos materiálu	2 ks	

Prostředky pro rozšířenou činnost ve VVH umístěné na CAS v provedení Z, R a T, zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu v počtu min. 1+3 k zabezpečení plošného pokrytí, nahrazují prostředky pro základní činnost umístěné na CAS v provedení Z, R a T, zabezpečující min. první organizovaný výjezd k zabezpečení plošného pokrytí.

Prostředky pro rozšířenou činnost ve VVH umístěné na CAS v provedení Z, R a T, zabezpečující organizovaný výjezd k zásahu v počtu min. 1+3 k zabezpečení plošného pokrytí u jednotek PO kategorie JPO I a JPO IV, vyjma postrojů určených k pracovnímu polohování a k práci ve visu na laně, včetně osobního odsedacího prostředku se dvěma rameny (doporučená délka spojovacího prostředku od připojovacího bodu po vrchol karabiny je při zatížení 70 cm) a vhodnými karabinami s doporučenou automatickou pojistkou zámku (pevnost karabin min. 22 kN v podélném směru), mohou být u stanic, kde je ustavena lezecká skupina nebo lezecké družstvo, nahrazeny vybavením lezce a lezecké skupiny, resp. lezeckého družstva, přičemž musí být trvale zajištěna akceschopnost min. prvního organizovaného výjezdu k zásahu k zabezpečení plošného pokrytí a zároveň akceschopnost lezecké skupiny, resp. lezeckého družstva.

10. MINIMÁLNÍ ROZSAH ANALÝZY POKRYTÍ ÚZEMÍ KRAJE JEDNOTKAMI PO K PROVÁDĚNÍ ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ VE VÝŠCE A NAD VOLNOU HLOUBKOU

1. Stručná charakteristika území HZS kraje specifika kraje s ohledem na možné mimořádné události s potřebou prací ve VVH (jeskynní systémy, horské a skalní terény, průmyslové komplexy, výšková zástavba).
2. Předurčenost jednotek PO pro činnost ve výšce na území HZS kraje a jejich dislokace:
  - rozšířená činnost ve VVH,
    - jednotky kategorie JPO I,
    - jednotky kategorie JPO IV,
    - jednotky kategorie JPO II, III případně V a VI,
  - speciální činnost ve VVH,
    - lezecká družstva a skupiny,
  - letečtí záchranáři, speciální odřady (pokud jsou zřízeny).

Pozn.: Vytvoření přehledného seznamu s mapovým podkladem.

3. Zajištění činnosti předurčených jednotek SDH pro rozšířenou činnost:
  - doporučení vybavení dle těchto Zásad,
  - způsob zajištění základního a pravidelného školení.

Pozn.: Doporučení pro zajištění kompatibility nákupu lezeckého vybavení, způsob zajištění péče a kontrolu prostředků pro činnosti ve VVH apod.

4. Zajištění činnosti lezeckých družstev a skupin:
  - plánovaný počet hasičů – lezců,
  - plánovaný počet hasičů – instruktorů,
  - plánovaný počet osob pověřených.
5. Spolupráce s ostatními subjekty (Horská služba, Báňská záchranná služba, Speleologická záchranná služba aj.).
6. Výjimky v rámci HZS kraje:
  - výjimky v rozmístění,
  - výjimky ve vybavení prostředky pro činnosti ve VVH (speciální vybavení dle místních podmínek).